

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsako leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 35.

Jugoslovanska delegacija.

Odkar so izvršene državnozbornske volitve, se sučejo vsa politična razmotrivanja največ okoli vprašanja, kako se bodo v novi zbornici formirale posamezne stranke in potem parlamentarna večina. Slovence in Hrvate zanima pri tem seve v prvi vrsti vprašanje, kaj bo z jugoslovansko delegacijo, ki je bila v zadnjih letih združena v tisti „Slovanski krščansko narodni zvezi“, katera je vzlic znatnemu številu členov igrala v parlamentu najkavlnejšo ulogo.

To zanimanje za prihodnost jugoslovanske delegacije je toliko večje, ker čuti vsakdo, da na podlagi dosedanjega programa „Slovanske krščansko narodne zveze“ ni mogoče vseh slovenskih poslancev spraviti v jeden klub, in da torej lahko nastopi eventualnost, da se jugoslovanska delegacija v državnem zboru razcepi na dva kluba.

Načelno stališče napredne narodne stranke v tej zadevi je bilo tekom volilnega boja opetovano prav jasno označeno. Kraj vsega nasprotstva mej nami in klerikalci nismo niti za trenotek pozabili na občenarodno korist in nismo prikrivali želje, naj bi bila tudi v prihodnjem državnem zboru jugoslovanska delegacija združena v skupnem klubu. V našem strankarskem interesu to gotovo ni. Ko bi nam bile strankarske koristi bolj pri srcu kakor občenarodne, bi morali zastaviti vse sile, da preprečimo skupen klub in zagotovimo s tem naprednim poslancem najpopolnejšo svobodo, katere bi v skupnem klubu ne imeli, toda kot zvesti čuvarji in branitelji narodnih koristij vpoštevamo vedno in pred vsem, kaj zahteva obče-slovenska korist, in prav iz ozirov na to obče-slovensko korist je naše mnenje, da naj se vsi slovenski, hrvatski in srbski poslanci v prihodnjem državnem zboru združijo v skupnem klubu.

Naloga jugoslovanskih poslancev v državnem zboru je pred vsem ta, da zastopajo naše narodne in gospodarske koristi. V tem oziru je tudi lahko doseči vsaj toliko porazumljenja, da bodo mogli vsi jugoslovanski poslanci v teh vprašanjih solidarno postopati, in kdor se je količkaj zanimal za volitve, tisti ve, da je solidarnost v narodnih vprašanjih prav sedaj, ko se je nemški in laški nacionalizem tako mogočno razvil, tudi nujno potrebna v obče-slovenskem interesu.

Ako bodo vse jugoslovanske frakcije skupni narodni koristi podredile svoje strankarske koristi, potem je gotovo, da se doseže potrebna in zaželjena solidarnost, in da se ustanovi skupen klub za celo jugoslovansko delegacijo.

Napredna narodna stranka je, kakor pričajo izjave njenih sedanjih poslancev, zavzeta za ustanovitev skupnega jugoslovanskega kluba na tisti podlagi, na kateri je skupen klub sploh mogoč, namreč na narodni podlagi, in je torej odvisno od drugih frakcij, če se skupni klub doseže ali ne.

Kranjski klerikalci so bili l. 1897. v začetku odločno nasprotni skupnemu klubu in so se udali šele potem, ko so napredni poslanci sprejeli klerikalni program, s katerim so direktno obsodili svojo lastno stranko in vsa njena prizadevanja v domovini, ter se na milost in nemilost udali klerikalni večini.

Skupen klub na taki podlagi je seveda popolnoma nemogoč. Napredni poslanci kratko malo ne smejo na Dunaju zastopati in zagovarjati programa, kateri na Kranjskem pobijajo in obsojajo in dobiti morajo tudi garancije, da se skupni klub ne bo izkoriščal proti njihovi stranki tako, kakor zadnja tri leta, ko so imeli vezane roke in se niso mogli ganiti, mej tem ko so klerikalci na najbrezobraz-

nejši način izkoriščali moč skupnega kluba v svoje osebne in strankarske namene.

Nam se dozdeva, da bi bila ustanovitev takega skupnega kluba na podlagi narodnega programa ravno tako lahko mogoča, kakor je bila ustanovitev skupnega laškega kluba, v katerem so bili združeni klerikalci in liberalci. Tudi „Edinost“, „Süden“ in glasilo dalmatinske narodne stranke so se že v tem smislu izrekli kakor mi. Odločitev je torej v rokah klerikalcev. Kakor napredna narodna stranka ne zahteva, da bodi skupni klub ustanovljen na liberalni podlagi in da bodi vodstvo v liberalnih rokah, tako tudi klerikalci nesmejo zahtevati, naj bo klub klerikalni, ako jim je sploh kaj za skupni klub in za varstvo narodnih interesov in ne le za svoje osebne in strankarske koristi. Seveda, ako klerikalci niti toliko nečejo koncedirati, kakor so pripravljeni koncedirati liberalci, potem je skupen klub popolnoma nemogoč. Skupen klub se ustanovi samo tedaj, če bo osnovan jedino le na narodni podlagi, v vsem drugem pa pusti svojim členom popolno svobodo ali pa se sploh ne ustanovi.

Nadalje pa je tudi treba, da je vodstvo skupnega kluba v nevtralnih rokah. Vodstvo je merodajno v vsakem oziru, ima največji vpliv, in vsled tega je popolnoma nemogoč skupen klub, ki bi imel pronesiranega klerikalnega predsednika. Mislimo, da bi poslanci vseh strank bili lahko zadovoljni, če se poveri vodstvo kakemu poslancu dalmatinske narodne stranke. Ta stranka je poslala v parlament jako zmerne, pametne politike, ki uživajo obče spoštovanje in zaupanje. To se je pokazalo tudi v preteklosti. Bulat je bil vse kaj drugega, kakor Šusteršič, in Vuković bi bil klub vse drugače vodil kakor Povše.

Ne vemo, kaj nameravajo klerikalci.

Šusteršič je za prihodnji teden sklical nekaj klerikalcev na posvetovanje in tam se pač odloči usoda jugoslovanskega skupnega kluba. Po tem, kar so pisali klerikalni listi za časa volitev, skoro ni verjeti, da bi klerikalci kaj odnehali, čeprav se od njih ne zahteva nikako žrtvovanje njih načel, ampak se jim hoče pustiti popolna svoboda v vseh stvareh, ki se ne tičejo narodnega vprašanja, prav taka svoboda, kakor jo zahtevajo napredni poslanci zase. V tem slučaju pa, če klerikalci ne odnehajo, če ne privolijo, da se skupen klub ustanovi zgolj na narodni podlagi, brez vsake klerikalne primesi, in če ne privolijo, da se vodstvo poveri popolnoma nevtralnemu politiku, potem bodo pač slovenski poslanci v državnem zboru ločeni v dva tabora. V interesu celokupnega slovenskega naroda bi to sicer ne bilo, ali odgovornost bi zadela samo klerikalce. Napredni poslanci, kot zastopniki svoje stranke in svojih volilcev, nimajo prav nobene interesa na skupnem klubu, pripravljeni so vstopiti v skupen klub samo v občno korist slovenstva, a če se jim vstop onemogoči, pojdejo pač svojo pot.

V Ljubljani, 19. januarja.

Nova drž. zbornica.

V novi drž. zbornici bo 425 poslancev. Med temi je 70 Poljakov (60 članov poljskega kluba in 10 opozicionalcev), 65 Čehov (52 Mladočehov, 6 agrarcev, 5 socialistov in 2 klerikalca), 15 Slovencev, 10 Malorusov, 10 Hrvatov, 2 Srba, 19 italijanov, 5 Rumunov, 10 socialnih demokratov, 19 fevdalnih veleposestnikov in 6 „divjakov“. Ostali so Nemci. Med temi je 48 poslancev nem. narodne stranke, 21 Schönererjancev, 31 nem. naprednjakov, 24 kršč. socialistov, 26 klerikalcev in 30 ustavovernih veleposestnikov. Poleg teh je še nekaj frakcij. Češki socialisti in Mladočehi bodo z agrarci v zvezi. Vse tri stranke bodo na narodnem polju docela edine.

LISTEK.

Narodni pregovori in naši nunci.

Visokoleteča sentenca ni postala nikdar naroden pregovor, pač pa mnoga pristna, jedrnata, nekoliko groba opazka pametnega kmeta.

Pregovori so torej pristni sadovi narodne bistroumnosti, in so vzrasli iz praktičnega mišljenja narodovega. Kar je bilo narodu nasprotnega, kar mu je delalo škodo in kvar ne samo materialno, temveč tudi na časti ali poštenju, o tem si je postavil narod geslo za življenje, da se v enakih slučajih izogne neprimlikam.

Saveda ima preprosti narod prav mnogo dotike tudi z duhovščino. V cerkvi, doma, na polju, pri javnih in privatnih — povsod stoji poleg kmeta duhovnik. Razumljivo je potem, da ima naš kmet dosti izkušenj glede duhovnikov ter da je izrazil tudi ta svoja opazovanja v kratkih izrekih ali pregovorih.

Nekaj takih pregovorov naj navedem. Tičejo pa se le in samo slabe, hudobne, narodu škodljive duhovščine. Kmet sam dobro ve, da vsi duhovniki niso enaki, da je v duhovskem stanu še mnogo blagih in poštenih mož, ki so vredni vsega spoštovanja. Prego-

vori, katere navajam, se torej ne tičejo celega stanu duhovščine nego le onih, ki so svojega imena nevredni, ki neslova „duhovnik“ ne zaslužijo in katere je zategadelj nazval naš kmet — „far“. To bodi izrečno naglašeno, ker nikakor nočem s temi pregovori žaliti vsega duhovniškega stanu, kar je docela izključeno. Generalizovati ni možno v nobenem stanu, najmanj pa v duhovniškem. To ve tudi naš kmet, zato pa govore njegovi pregovori samo o — slabih duhovnikih!

„Ko mu (semeniščniku) škof tonzuro izbrije, mu dno iz trebuha izbije“. S tonzuro se nekako začne kariera duhovnikova, tu je početak njegovega delovanja. Vedno bolj in bolj se seznanja z misteriji svojega častitega stanu, iz katerega izhajajo tudi izvrstni komiji, goljufivi agitatorji in sebični mešetarji, da vodijo ljudstvo za nos. „Zahtevati in dobiti“ je slabim duhovnikom geslo, in narod pravi:

„Nobeno brezdnno ni tako globoko kot farška malha.“

S tema pregovoroma ljudstvo markantno izraža nenasičenost slabega duhovnika. Kakor sod, kadar mu pipo izbiješ! A slab duhovnik ne blepi samo po denarju, temveč se tudi rad prav dobro in pridno, pita. Ko bi imel merodajno besedo, bi ne razdelil teh duhovnikov v kaplane, proste in

škofe po vednosti, temveč po podbradkih. Za kaplana sposoben bi bil vsak človek z jednim podbradkom. Kandidat za škofa ali celo za papeža moral bi imeti podbradkov, kakor kak „bakonski dobronamdošel“. Potem pa tudi primerno okrogel, prijetno in vabljivo, kakor domača žolca tresoč se trebušček bi moral imeti tak gospod. O, kajpada! In obrita lica bi se morala tresti v sveti maščobi. Poleg tega potreben bas, da se besede teško razločijo.

„Dominus vobiscum“ ni še nikdar kruba stradal „Et cum Spiritu tuo“ pa že dostikrat!

Duhovnik živi vedno v bogastvu in izobilju, učitelj-organist pa dostikrat strada in prezeba.

Ko sem hodil v gimnazij, je redno maševal med šolsko mašo pri stranskem oltarju kanonik, ki je vsakokrat mesto „ite missa est“ — prav razločno izrekel: „Pejte meso jest!“ In mokri, debeli, vijoličasti ustni je pri tem vedno še malo obliznil. Ne vem, ali iz veselja, ker je bilo skoraj maše konec, ali se je res spomnil kake mastne pečenke.

Toda tega moža nič več ne zebe, mene pa in zato se naj spomnim nekega gurmanskega kosila v dobro zakurjenem samostanskem refektoriju izven kranjskega pomerja.

In zdelo se mi je, da sem čul po-božne moža pred pojedino mrmrati

svoj pater noster takole: „Daj nam danes naše vsakdanje piške in dobrega vina in piške danes in jutri in saj veš, dobri Bog, česa treba za naše pokorno srce in meso poleg še...“ Potem so se vsedli cmakajoč s tolstim jezički. Lica so jim žarela. In vilice so rožljale po krožnikih in ženketalih noži — in patri so pozabili na svojo vzvišeno službo, se vdali popolnoma nebeškemu utisu veličastne pojedine in skrivnostno sladko ginjenosti ter obirali nežne koščice različne perutnine z ostrimi zobmi in geslom: „time is money!“ Saj narod pravi:

„Krava ima dva para želodcev, nekateri far pa cel ducat.“

Sliši pa se tudi še drug, nič manj krepak pregovor:

„En milijon gosenc ne napravi kmetu toliko škode kot en sam slab far.“

„Treh rečij se boj! Ženske odspred, konja odzad, farja pa odokrog in okrog.“ (Sp. Štajer.)

To je menda dosti značilno in odločno. S to „žensko“ narod označuje pravi prototip Ksantipe, torej nekako kvintesenca vse ženske slabosti. Konjsko kopito poznajo že naši šolarčki iz bajke o volku in kobilici. V to kategorijo torej umešča naše ljudstvo slabega dušnega pastirja. Morda pridejo celo v „pergament“, ker so jih že itak uvrstili med kopitarje. Bati se jih je

Državni zbor se snide bržčas 6. febru-
varja. Predsedništvo zbornice ponudijo
Nemci baje dosedanemu podpredsedniku
Pradeju, ki je član nem. nar. stranke.
Vojni minister je imel s cesarjem že sejo
radi novih stroškov za vojsko. Vladi je
največ na tem, da se določi kvota, in da
se izvolijo delegatje. Parlament se otvori
seveda s prestolnim nagovorom.

200letnica pruskega kraljestva.

Pred dvesto leti, 18. januarja 1701.
si je z dovoljenjem avstrijskega cesarja
Leopolda I. brandenburški izborni knez
Friderik III. posadil na glavo kraljevske
krono ter se proglasil kraljem Prusije.
Pred tridesetimi leti pa je bil pruski kralj
Viljem I. v Versaillesu izvoljen in proglá-
šen cesarjem nove Nemčije. Ta dva zgodovinska dneva proslavljajo te dni v Berolinu. Slavlje ima večinoma vojaški in dvorni značaj ter bodo igrale pri tem glavne vloge parade, napitnice, gledaljska predstava in dvorni bal. Našega cesarja zastopa prestolonaslednik Fran Ferdinand, katerega je sprejel na kolodvoru cesar Viljem II.

Vojna v Južni Afriki.

Nevarnost položaja v Kaplandiji mora biti za Angleže zelo velika, kajti vlada je proglasila po vsej koloniji vojno stanje. Izvzete so le Iuke Kapstadt, Port Elizabeth in East-London ter vzhodni okraj, ki meje ob Natal. Duhovi Holandcev morajo biti jako razburjeni, ker upa vlada le s tem sredstvom pomiriti in krotiti jih, da ne začno ustaje. Ali angleška vlada se bržčas moti ter doseže baš nasprotno kar namerava. Radi vojnega stanja morajo namreč vsi Holandi odložiti orožje in izročiti streljivo. Uradniki in vojaki pa so izvzeti. Seveda so holandski vojaki in uradniki večinoma pristopili med vrste angleških aktivnih vojakov, tako da bodo sedaj Holandi razoroženi, Angleži pa njih strogi gospodje. Ta položaj utegne Holandce razburiti, da bodo še številnejše pristopali v vrste Burov. Vojno stanje bo morda le pospešilo splošno ustajo. Buri pa menda nameravajo velike operacije proti angleškim posadkam v Pretoriji in Johannesburgu. Dewet, ki je bil šele pred kratkim v Kaplandiji, se je vrnil preko reke Vaal ter se pridružil Bothi, ki ima 7000 mož. Oba skupaj premoreta nad 10.000 Burov. „Daily Mail“ poroča, da Buri tudi v Kaplandiji vedno napredujejo. 16. t. m. so dospeli že do Aberdeena. 64 km južno Graaffreinetu. Tudi zahodni oddelki Burov so dospeli že daleč ter so danes že v Malmesburyju, kjer se jim pridružijo Holandi v velikem številu. Lord Kitchener je brzojavil 16 t. m. iz Pretorije: 3000 Burov se je združilo pri Karolini. 300 Burov je vdrl v Aberdeen ter plenilo (?) po trgovinah, dokler jih niso pregnali Angleži. Iz Kapstadta poročajo, da so Buri zasedli Sutherland, a se čez tri dni umaknili, ko se je približala angleška kolona. „Central Newsu“ poročajo iz Standertona, da se je v okraju Ermelo zbralo šest burskih čet. Baje na-

treba! Ta strah ni iz spoštovanja, temveč naš narod se je naučil, bati se zlega duhovnika valed njegovega brezsrčnega, brezobzirnega postopanja in vsestranske, neznosne impertinence.

Dalje pravi naš Notranjec:

„Hudiča, strele in farja se boj!“

Hudič je po svetopisemskih pojmi poosebljenje vsega slabega, grdega in hudega. V strelji pripoznate menda tudi vi, duhovniki, reprezentantjino najmočnejših, deloma zavratnih elementarnih sil. In slab „far“ je vsled svojega značaja „der dritte im Bunde“ teh sovražnikov človeštva.

Ko bi človek verjel besedam, ki so se rodile pod notranjskim Slednikom.

„Če se Ti far na suknjo vsede odreži jo in beži!“ no, potem bi moralo jako mnogo ljudi hoditi s pristrizeno suknjo okrog. Če se slab duhovnik česa polakomni, ne odneha prej, da doseže vse. Ako te vgrizne gad v prst, odreži ga, sicer izgubiš vso roko z življenjem vred! „Česar vrag ne zmore pa far premore.“ Kajti znano je: „En hudoben far za hudičev par.“

Pred kratkim sem bil v družbi s Prusom in mu slikal naš boj z klerikalstvom. Mož me je zavrnil: „Trösten Sie sich, Sie haben wenigstens mit unintelligenten Leuten zu thun, wir kämpfen gegen den geistreichen Pastor.“ Torej tudi izven naše monarhije je znano ljudem, kako je inteligentna naša duhovščina.

meravajo vdreti v Natal. Operacije vodi Ludovik Botha. Vseh skupaj jih je okoli 8000. Iz Kapstadta poročajo 17. t. m. Murrayburgu se je 11. t. m. vršila huda bitka, v kateri so Angleži izgubili 20 mož. Okoli 100 Holandcev se je pridružil na zahodu Kaplandije stoječim Buri.

Dopisi.

Iz Idrije, 17. januarja. (Vzroki, da ni bilo stavk.) Poročila o štrajku, nje govem porodu življenju in žalostni smrti niso nič kaj prijetno vznemirila njegove babice, pravnike in pogrebce. Vsi ti zamorci si bili radi beli. Toda vsa njih „žajfa“ nič ne izda. V „Slovenca“ se hote klerikalci oprati s tem, da dolže socialiste so-krivde na žalostnem koncu štrajka; tolažijo se torej s tem, da so tudi drugi ne le oni umazani. In ko potem vržejo naprednjakom krepko psovko, mislijo, da so beli in lepi, kot angeljci. Sodrugi Čobal se pa pere v „Rdečem Praporu“ z dne 10. t. m. Od štrajka, pravi, je samo takrat pričakovati uspeha, kadar so delavci do zadnjega složni. V obče je to res; toda Čobal, ki se nam štuli za voditelja v Idriji, bi moral naše razmere že toliko poznati, da je kaj takega pri nas nemogoče. Taka jedinstvo je sicer zelo dobra, neizogibno potrebna pa ni, ker kaj je 200 strahopetcev proti 1000 možem? O tem je prepričan tudi vsak socialist; kdor je pa zahteval štrajk od vsakega delavca, je vedel, da štrajka ne bo; in če je bil kljub temu sploh kdaj za štrajk, bil je navaden slepar. Ker je bilo to ravno v volilni dobi, ob kojem času se strankarstvo najbolj pojavlja; ker se je začetek štrajka določil vselej par dni pred vsako volitvijo; in ker se je štrajk, ko so bile volitve končane odsvetoval in opustil: tedaj povej mi, sodrugi Čobal, ki zahtevaš jedinstvo „do zadnjega“, odkrito svoj namen! No, pa ni treba, saj bebec lahko razsodi, slepec lahko vidi, le mi in prevarjeni delavci tega nismo mogli prej izprevideti, ker smo mislili, da imamo opravila z resnimi in pošteno, odkrito mislečimi voditelji. Pustim nadaljnje Čobalovo modrovanje, kako je vedno svetoval, naj delavci „poskusijo še jedno nlogo na ministrstvo“ in še jeden shod, kako se je „potrudil izvedeti, kakšno stališče bodo zavzemali meščani in stranke v Idriji“ — to spada k diplomatični umetnosti demokratov Čobalovega kalibra... , važno je samo to, o čemer se je sodrugi Čobal „prepričal“ na tej diplomatični „rajži“, namreč „da bi šli krščanski socialisti na delo, in da bi cela vrsta meščanov nasprotovala rudarjem, kar bi jim zelo škodovalo“. „Prepričanje“ glede „krščanskih socialistov“, rekte klerikalcev bi bil moral Čobal že zdavna imeti, ker kot vodja socialnih demokratov mora vendar poznati program in taktiko svojih najglavnejših nasprotnikov, ki pač smejo tu pa tam ponižno prositi, če pa nič ne dobé,

V nekem notranjskem trgu sem čul med volitvami iz kmetijskih ust:

Ženski, karte in far so trije hudiči!

Po Dolenjskem pa prepavajo na Silvestrov večer ondodni kmetje, proseči blagoslova v novem letu, takole:

„Ognja, toče, jeze farja, naj sam Bog nas letos varje!“

Značilno je tudi to, da žive med narodom prav pikantne bajte iz družinskega življenja slabih svečnikov zajete anekdote. Saj ste gotovo že slišali o deščici itd. Če ne pa pridite v „Katoliški dom“, kjer je neki gospod vsakdanji gost in razvija ter pripovednice jako natančno ter vedno zatrjuje, da jih je čul iz blagoslovljenih ust. Navedem pa naj samo še jeden pregovor, ki se glasi:

„Kobilo skrivaj pred ciganom, hčer pred soldatom, ženo pa pred farjem!“

Tako je sedaj mnenje med prostim narodom oneki vrsti naše duhovščine. Človek bi mislil, da se naše pobožno in verno ljudstvo ne upa vpletati v pregovore imen namestnikov božjih. A sedaj, ko je propalost in moralno nazadnjaštvo mnogih pseu dosvetnikov nekaka „parole du jour“, sedaj narod kritikuje in biča v svojem kratkem, takorekoč stenografskem slogu — v pregovoru take svoje masiljenice.

A. Kuzmič.

pa za dušo vojski. Toda, kot že rečeno, „malo krdeloe klerikalcev nič ne izda, in vrh tega bi bil kak posamezni klerikalni delavec hočeš-nočeš končno vendar štrajkal. Ta Čobalova je torej bosa. Nič veče vrednosti pa tudi ni „prepričanje“ glede „cele vrste meščanov“, katerih Čobal in drugi nikdar niso vprašali. Meščanov, ne-zavisnih posestnikov, v Idriji sploh ni. Kar se jih kliče na to ime, so sami revni rokodelci in obrtniki, zadolženiki krčmarji in, razun morda dveh, na robu konkurzastoječi kramarji. Proti tem „kapitalistom“ zasejano blazno sovražstvo Čobalovih sodrugov si pač ni moglo pridobiti simpatij, toda v slučaju štrajka bi bili vendar podpirali delavce, ki jim povečini dajajo dasi borno eksistenco. Na vsak način bi bil mestni zastop, ki je do dveh tretjin naroden, delavce podpiral in pri daljšem štrajku tudi vzdrževal, — Čobala seveda ne. Škodovati bi pa noben meščan ničesar ne bi mogel, tudi če bi hotel, torej je prazen izgovor Čobala, da je „zato dne 6. januarja delavcem za sedaj odsvetoval od štrajka“, koja izjava naj popravi prejšnje pomotno poročanje, po katerem so bili samo klerikalci proti štrajku. „Vzroki“, tako konča svoje piškave izgovore zaradi opustitve štrajka, dopis v „Rdečem Praporu“, so sledeči: 1. Krščanski socialisti bi šli na delo; 2. Župan Lapajne je izjavil, da bi bilo dobro odpraviti nekoliko nezadovoljnejšev iz Idrije; 3. V narodnem bralnem društvu so sklenili iti na delo, ako bodo socialisti štrajkali.“ Dopisnik, ki je najbrže Čobal sam, se le smeši s temi „vzroki“, katerim gotovo sam ne verjame. Glede klerikalcev smo si jedini, in je njih važnost že gori dokaza na Županova osebna izjava, ki se pa ni nanašala na delavce, temveč na tuje agitatorje, je pristranski zavita in nima nobenega pomena za štrajk, posebno ker je župan v slučaju štrajka itak mislil sklicati sejo mestnega zastopa, ki bi bil vse možno storil za delavce. Predbacivani sklep „Delavskega bralnega društva“ je pa naravnost hudobno izmišljen in razširjen, kar ve tudi Čobal, kateremu je na shodu 6. januarja povedal javno neki od bornik tega društva, da se o tem nikdar ni nič sklepalo, in da bodo vsi društveniki za štrajk. In res bi najbrže nobeden ne bil šel na delo, dasi ne morejo zaupati Čobalovemu vodstvu. Da temu in nobenemu tujemu, plačanemu vodstvu, ki na štrajk menda nikdar ni mislilo, ni zaupati, je sedaj dokazano, — žal, da v neizmerno škodo delavcev! Svojo resnost in močatost so zaigrali lahkomišljeni, in nekateri tudi sleparski voditelji. Svoje „zahteve“ so ponižali v „klečoplastvo“ krog ministrov in dunajskih čifotov. Svoje pretenje s štrajkom so postavili v zasmeš delavskih sovražnikov, ter štrajk za dalj časa onemogočili in svoječasno otežkočili. Prejšnje veliko zaupanje v štrajk je namreč izginilo pri delavcih; strah pred njim pri uradnikih in ministrstvu se je spremenil v veselo zabavo; prosjačenje in zaganje v merodajnih krogih bo imelo manjše uspehe kot sicer; neizogiben postane naposled vendarle štrajk, ki bo pa trajal desetkrat dalj časa, nego bi bil sedaj, kajti ministrstvo si bo predstavljalo le sedaj zaigrano resnost in močatost. Toda obupati se ne sme! Nastopi naj se zopet ona pot, s katere so bili spojeni narodni socialisti, in do cilja se pride. Kdor še sedaj ne spozna te poti za pravo, nič ne dé: v končnem cilju smo si pač jedini, zato, če prav ločeno korakamo, skupno udarimo!

Iz Novega mesta, 17. januarja. Kakor je dokazano, zmagali smo pri nas le s slovenskimi, neodvisnimi in takimi volilci, ki se držejo sami s svojimi možgani misliti. Zapeljanih in komandiranih nismo imeli niti enega ne, in recite to, ako se drznete, tudi od vaše stranke — klerikalci. Naši volilni shodi so bili javni, vsem strankam pristopni — z lepaki označeni, vaši pa tajni. Zakaj ste se pa netopirsko skrivali? Zakaj samo vaše privržence na skode vabili? Zakaj? Ako hočete pošteno stvar zastopati, in ako imate čisto vest, blago srce za someščana, zakaj pa ne stopite odkrito pred volilce? Na takih javnih shodih, bi se lahko pogovorili, in brezpotrebne boja

bi ne bilo! Seveda, kdor računa zmagati z različnimi elementi in proti narodni napredni stranki, ta je pri nas izgubljen. Saj ste pač videli, da v dolenjskih mestih — razun v Kočevju — za take ni prostora! Vaši svetohlinški zagovori, da ste v mestih premalo organizirani, vam pač malo koristijo, ko imate skorej vse, kar si želite na razpolago — še vlado, Nemce in nemškutarje. Agitatorjev imeli ste samo 15 proti našim, ki sta v ogromnem številu — 2 — beri dva — nastopila. A naša stranka jih pa tudi ni rabila, ker je imela inteligenco za sabo, ljudi, kateri sami svoje dolžnosti poznajo in sami misliti znajo. Naša stranka je pošteno in odkrito nastopila, in sicer tako, da vaša še nikdar ni in ne bo! Povejte vi in vaši agitatorji — a odkrito — ljudstvu, kake nakane ima vaša stranka proti davkoplačevalcem, in videli boste, da niti mežnar (ako je posestnik) z vami ne pojde — in ta je pač dovolj odvisen. „Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo“ to je kaj za vas, in taki vam brezpogojno sledijo. Tudi dobro orožje imate, kadar je treba — „Ne glej ga kaj da dela, ampak poslušaj ga, kaj te uči“. Ali ni res g. Dembsher? Vi kot sedaj glavni agitator — klerikalne stranke — ste prejšnje čase vedno udrihali po „farjih“ (saj tako ste jih Vi vedno imenovali). Marsikaj ste znali pikantnega povedati Salon Tuschel — ! Ali se še spominjate, ko Vam ni bilo prav, da bi jih samo poslušali, kaj uče, ampak tudi njih dejanja, ste hoteli grozno oistro, javno in brezusmiljeno kritikovati? No, kar se Vam takrat ni posrečilo, bomo pa mi sedaj obelodanili, ker hočete na vsak način — klerikalno perilo — oprano imeti. Dovolj ste se trudili, da bi nekega meščana v nesrečo spravili. Ni se vam posrečilo, prepričali se bodete, da kdor — veter seje, burjo žanje! A, kako bo z Vašimi pristaši, ne vemo, kajti vse bo šlo na dan, opustiti se morajo, vsi oziri, ki smo jih imeli dosedaj radi človekoljubja, in geslo naše najbode: Zob za zob, oko za oko! Gospod Dembsher, kaj pravite Vi k temu, saj ste tudi mož iste stranke, katera ima krščansko načelo — maščevanje! Mi smo v volilnem boju dostojno in pošteno nastopili, ako se je tudi generalisimus agitatorjev prav pošteno za žilo prijel, a proštove osebe smo se pa le toliko dotaknili, kolikor se sploh vsaki pošten protikandidat prijeti sme. Nepoštenosti se nismo posluževali, ali to tudi od Vaše stranke, g. Dembsher lahko rečete? Nekateri vaši agitatorji so pač zelo žaljivo nastopali. Tukajšnji krojač Jaka Mikolič (ki tudi rad za liberalce dela, kljub temu da jih sovražijo) se je dovolil norčevati in zasmehovati 95 let starega gospoda, kateri je šel na volišče v spremstvu g. dr. Slanc-a. Rekel je ta prevzetni domišljavi krojač: „Zdaj pa Slanc kamelo pelje“. Ali je to dostojno, da ta krojač, kaj takega o možu pravi, ki je radi svoje visoke starosti v dve gube zlezel? O možu, ki je za reveže in tudi za Katoliško rokodelsko društvo več dobrega storil in denarja dal, kakor bode ta krojač sploh kdaj premoženja imel. Mož, katerega je ta klerikalni zagrizenec žalil, gotovo krog Mikoliča prosjačil ne bode, a ne ve se, ako on ne bode, kajti dobri, stari g. O je žalibog — že umrl. Toliko za danes, ker vseh značajev naenkrat ne moremo popisati. Na svidenje g. Dembsher.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. januarja.

— Osebnosti. Ravnatelj centralne založbe šolskih knjig dvorni svetnik g. Fr. Šuklje je vložil prošnjo za umirovljenje, in se naseli na Kranjskem.

— Ljubljanske mestne volitve pred upravnim sodiščem. Včeraj, ko je bil list že skoraj dotiskan, došlo nam je telefonično poročilo, da je upravno sodišče ugodilo neki pritožbi proti ljubljanskim mestnim volitvam leta 1899. Danes bode radi tega veliko veselje v debelem Izraelu! In za to veselje se ima zahvaliti velmožema Erzinu in Breskvarju! Na celi stvari pa ni nič, in drugih posledic ne bode imela, kakor te, da bode pri letošnji dopolnilni volitvi nekoliko več kandidatov. Izvoljeni pa bodo kandidatje narodne napredne stranke, o čemer pač tudi tisti bruci ne dvomijo, ki bodo danes od radosti kar noreli. Mi jim privoščimo to razkošje, saj jih je obilo stalo,

ker je gotovo, da dotičnih ogromnih stroškov ne bodeta plačal Erzín in Brekvar. Kadar nam bodo razlogi upravnega sodišča znani, hočemo o ti zadevi več spregovoriti.

— Občinski svet ljubljanski bo imel v torek, dne 22. t. m., ob petih popoldne sejo.

— Razširjajmo „Rodoljuba“. Klerikalci se „Rodoljuba“ strahovito boje. V svojih listih begajo in plaše ljudstvo na vse načine samo da bi je odvrnili od čitanja tega lista. To bodi v vzpodbudo vsem somišljenikom, da list kar mogoče razširijo. Agitujte za „Rodoljuba“ kolikor je mogoče. Letos bomo imeli deželno zborniške volitve in treba je torej ljudstvu odpreti oči, da se ne bo dalo več goljufati, nego bo volilo po svojem prepričanju.

— Družba sv. Cirila in Metoda in ljubljanski škof. Za novo leto je izdal ljubljanski škof pastirsko pismo, v katerem govori na dolgo in na široko „o slavni zmagah svete cerkve Jezusove“ v 19. stoletju. V ljubljanski škofiji je cerkev Jezusova dosegla lani po tem pastirskem listu naslednje „zmage“: 1. je bilo romanje v Rim, 2. je bil katoliški shod, kateremu so bili na čelu „najbolj izobraženi, Jezusu in cerkvi udani možje“, to sta Šusteršič in Vencelj; 3. se je praznoval praznik Srca Jezusovega; 4. napredovalo je skupno češčenje presv. Rešenj. Telesa; 5. v raznih župnijah so bili misijoni; 6. pomnožile so se Marijine družbe; 7. Napredoval je tretji red sv. Franciška; 8. ustanovila se je „Slomškova zveza“; 9. ojačila se je žilindrasta „Gospodarska zveza, pomnožile so se Raffaisenove posojilnice; ustanovila se je Venceljova zavarovalnica in osnovale so se županske zveze; 10. ustanovile so se delavske zveze. To so gotovo jako lepe „zmage“. Škof je samo pozabil omeniti tihotapsko vinogradniško društvo in število teh lepih „zmag“ bi bilo popolno. Govoreč o „zmagah sv. cerkve v poslanstvu učeniškem“ v obče mej drugim pravi škof: „Povsod po celem svetu vidimo, kako delajo v ljudskih, srednjih in višjih šolah redovi; v naši Avstriji posebno jezuitje, benediktinci in šolski bratje; mi vidimo mnogo šol za deklice, kjer poučujejo redovnice: uršulinke, elizabetinke, usmiljenke, gospe Srca Jezusovega, sv. Križa, Dobrege Pastirja in druge. Na sto in sto redovniških šol je vzrastlo posebno v Evropi, Ameriki, Avstraliji. Tudi mi Slovenci smo v tem napredovali: oč. uršulinkam so se pridružile dvojne šolske sestre in usmiljenke; za gimnazijalce imamo Alojzijeve; vsi pripravljamo sredstva za katoliško gimnazijo. Snuje se tudi katoliško vsenčulišče v Solnogradu in za ljudske šole stori mnogo katoliško šolsko društvo na Dunaju. Pa tudi po knjigah in listih se utemeljuje vzgojeslovje v luči sv. vere, tudi pri nas na Slovenskem“. — Maj tem, ko omenja škof izrečno katoliško šolsko društvo na Dunaju, ki ustanavlja nemške šole, se ni z nobeno besedo spomnil naše slovenske družbe sv. Cirila in Metoda. Škof je zato ni omenil, ker jo vzdržujemo tisti liberalci, katera bi škof rad potopil v žlici vode, ker ta družba z denarjem liberalcev in „brezvercev“ ustanavlja redovniške šole in samostane, ker je ta družba glasen protest zoper natolcevanja z duhovniške strani na nas naprednjake. Škof ni mogel omeniti družbe sv. Cirila in Metoda, ker svedoči ta družba, da smo mi liberalci boljši kristjanje, kakor tisti, ki o nas oznanjajo, da imamo pasjo vero, in da tisti lažejo in obrekujejo ki o nas trde, da smo sovražniki vere in cerkve!

— Dr. Šusteršič je včeraj pred sodiščem v Kranju prav korenito pogorel. Tožil je gospoda Cirila Pirca, posestnika in trgovca v Kranju, češ, da mu je leta očital, „da je kmeta z žilindro goljufal“. Zmagonosnim obrazom prijadral je v Kranj gosp. dr. Brejec, ta razvneti koprolec katoliške stranke, da bi zastopal svojega mojstra. Pa je prišel po golo blamažo, in od priče do priče se mu je bolj daljšal tanki obrazek. Niti jedna priča ni mogla podpreti obtožbe. Končno ostal je ubogemu Brejcu še samo znani klerikalni agitator Skolja. Ko je ta klasični svedok in pristaš katoliške narodne stranke ogledal goreči sveči pred sodnikom na mizi, je v strahu vaklik-

nil: „Ježeš! prisežem pa ne, ker se treh mesecev, katere sem dobil za zadnje krivo pričevanje, nisem prestal!“ In ker je imel Skolja rešpekt pred prisego in je, govoril je enkrat resnico, dasi se ni zaprisegel. Tako je prišel dr. Brejec ob zadnji up; sodišče pa je gospoda Pirca oprostilo, Šusteršiča pa obsodilo v stroške! Le tako naprej!

— Častni občani radeški. Iz Radeč na Dolenjskem se nam piše: Nad polovica občinskega zastopa radeškega izvolila je v seji dne 20. decem. gospode knezoškofa Antona Bonaventuro Jegliča, dr. Iv. Ev. Kreka, dr. Ivan Šusteršiča in kaplana Luko Smolnikarja, vse iz Ljubljane za častne občane. Častnimi občani se volijo navadno možje, ki imajo za občino kake izredne zasluge, kar se pa od zgoraj imenovanih gospodov ne more reči. Očividno je, da je večinoma klerikalni občinski zastop radeški storil to le iz strankarskih namenov. Ker je s tem provzročil občini veliko nepotrebnih stroškov, zato sta podali dve tretjini davkoplačevalcev občinskemu zastopu sledečo pritožbo: „Slavnemu obč. uradu v Radečah. Podpisani in podkrižani davkoplačevalci in volilci v občinski zastop radeški protestujemo odločno proti temu, da so se ljudje, ki nimajo popolnoma nobene zasluge za občino, volili pri občinski seji dne 20. decembra 1900 za častne občane občine Radeče in se s takim nepremišljenim postopanjem občinskega odbora nepotrebnimi stroški občini delajo. Podpisani in podkrižani dalje zahtevamo, da se to nepremišljeno in nepotrebno imenovanje takoj prekliče, ter da se v zapisniku občinskih sej izbrišejo na novo imenovani častni občani: kaplan Smolnikar, dr. Krek, dr. Šusteršič in knezoškof Jeglič, vsi iz Ljubljane, sicer se pritožimo na najvišjo instanco; prepovedujemo pa tudi nadaljno imenovanje častnih občanov, ki nimajo nikakih posebnih zaslug za občino Radeče. Radeče, 1. januarja 1901. Sledi dvestotriinsedemdeset podpisov. Radovedni smo, kak vseh bo imela ta pritožba še bolj pa, če bi se ji — kar bi bilo nepostavno — ne ugodilo, da li bodo imenovani gospodje vkljub temu zasedli ta častna nezasluzena — mesta.

— V Dražgošah in pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko govore „brumni“ volilci Šusteršičevi in Pogačnikovi, da dobita učitelja pri Sv. Lenartu in v Dražgošah po 500 kron, ker sta agitirala za drugo vero (za Jelenca in Pirca). Omenjenih dveh krajev gg. učitelja bi bila gotovo hvaležne, če bi jima povedali „možje volilci“, kje se dobi ta nagrada.

— Klin s klinom. Iz Novega mesta se nam piše: Po naših volitvah molčali smo celih devet dni in molčati smo hoteli, ker smo želeli, da se povrne zopet mir, in da volilno sovraštvo preneha. A klerikalna stranka s tem ni bila zadovoljna ter je dan za dnevom hinavsko, svetobližno, škodoželjno in maščevalno napadala, po blaženih klerikalnih listih tako našo stranko kakor tudi posamezne tej stranki pripadajoče osebe. Da, še več, začela je grozno sodnijsko preganjanje — v čegavo škodo — pokazalo se bo v kratkem. Nam napovedani boj bomo sprejeli in vas posnemali ter brezobzirno nastopili. Da bi zaspalo, ko je nekdo neki tukajšnji urad dolžil nepravilnosti (več za danes še ne rečemo), ne bomo dopustili. Sploh bomo skrbeli, da se vsa ta grda klerikalna gonja razkrije najširšim krogom. Dopisnik — e! Tudi „Salon Tuschel“ pride jedenkrat na dan. Mogoče, da bode dotična knjižica še bolj zanimiva, kakor je bil nepozabni „Izgubljeni Bog“. Ker smo se morali okleniti gesla: „glava za glavo“, opustili bomo vse dosedanje ozire, katere smo imeli do nekaterih gospodov radi njih rodbin. Ako bodo s tem zvesti pristaši klerikalne stranke zadovoljni, ne vemo. Kaj bode pa takrat, ko bomo mi rekli: Nad — e — visi Damoklejev meč, in ne reši ga nikdo več! Na dolge dopise v „Slovenca“ o volitvi v dolenjskih mestih odgovorili bomo še marsikaj, in zlasti bomo opisali početja klerikalnih agitatorjev. Če bo treba, nastopimo tudi pokazano nam pot — krščanske ljubezni.

— „Ofar“. Z Notranjskega se nam piše 18. t. m.: Minole praznike bil je po več notranjskih cerkvah „ofar“, katerega so se pa ljudje letos kaj slabo udeleževali, ker so živeli še pod živim

utisom ravnokar izvršenih volitev. Ljudje so kar glasno godrnjali nad to cerkveno beračijo, češ, za pijančevanje ob volitvah poslali so iz Ljubljane v vsako vasico po 100 K, sedaj pa te kronce po drugi poti zopet zbirajo od istega neumnega kmeta. Čulo se je mnogo zabavljanja, udeležba je bila pa majhna; nekateri šaljiivo dajali so v mošnjček laške „dutke“ in centezime. Prav so imeli. Vzlasti naj store to, kadar se bo zopet beračilo za škofove zavode; ako imajo za volitve klerikalci 40 000 K, da jih dajo kmetom zapiti, potem imajo tudi za cerkvene potrebe in škofove zavode denarja dovolj, ter ga ni treba od neumnega kmeta izsesavati. Za škofove zavode dajte torej samo še „dutke“ in centezime

— Iz Logatca se nam piše: Sicer ni moja navada reagirati na razne duševne izrodke, katere obelodanja zadnji čas „Slovenec“, list naših tonzuranih maziljenecv in katera skuje v potu svojega obritega obraza kako mlečozobno „popče“ ali pa kak mesečno navdahnjen klerikalni širokoustneš, štejem pa si vendar v nekako dolžnost nekoliko oživiti znana, v 7. št. letošnjega „Slovenca“ priobčena dopisa iz Logatca. Vse one nesramne laži, oni škodoželjni napadi in neutemeljena denunciranja v onih dopisih ne zamorejo vzkratiti in oblatiti nesebičnega in v resnici za ljudsko blagostanje vnetega delovanja logaškega liberalstva. Ako pogledamo delovanje naših dveh tonzurancev, vidimo, da obstoji taisto le v tem, kar jima nalaga njih služba, a še to je tako, da se Bogu smili. — Blagega pokojnika, nepozabnega župnika L. Berganta naj bi ta dva posnemala. Mož je bil v resnici „duhovni pastir“ in kakov ugled je vžival ta namestnik Gospodov med svojimi župljani? Še danes se ga vsak z največjo pijeteto spominja, rekoč: „Taki dušnih pastirjev nam manjka!“ Naše kaplanče ima pri nas vedno izvanredno duhovite prepovedi. Ako ga politika ne zvabi, pa zasoli svoje prepovedi z raznimi citati kakor: „Sedaj se bliža Velika noč, Micka in Jaka poskoči!“ „In pod marsikaterem okencem ne bo pomlad travca zelenela.“

— V tem žanru nadaljuje on svoje prepovedi — v resnici jako tečna hrana za poslušalce, osobito za mladino. — Kadar mu pa tega zmanjka, pride mu na pomoč kak publi pastirski list ter prav pošteno udriha po „Slov. Narodu“ in „Rodoljuba“ ter preti s „ta suho“. — Naš župnik je pred kratkim časom, raz leco sporočil, da se g. kaplanu ne bo kolcalo po liberalnem ofru in liberalnih groših Seveda, saj je dobro vedel da jih ne dobi; mislimo pa, da bi bil rad zamenjal g. kaplanče „nikelj“, katerega sta nabrali Lampetova Mica in Sotlarjeva Katar, z liberalnimi groši. Radoveden sem pa, ali bodeta gg. kaplan in župnik tudi z isto ošabnostjo odklonila prostovoljno bero liberalcev? Logično bi pač bilo! Seveda bode pa potem farovski meniš ves drugačen, kajti na mizo prinašala bode kuharica, zelje, fižol, žgance itd., katere jedi prepuščata v svoji velikodušnosti kmetu — trpinu. Da, nekaj naših zasleplencev spejljal sta v klerikalno meglo, toda ta bode zginola in revčki vrnili se bodo skesanega srca zopet v naš tabor. Maje se, maje Vaše kraljestvo, prijatelji črni, kajti Gospod nebes in zemlje dejal je, da kraljestvo, katero iščete po konsumnih društvih in beznicah, ni zidano na skalo in podre ga bodo liberalne moči. „Ptica se pozna po petju“ — črni krokra pa po perju; samo škoda, da se tem pridruži čestokrat tudi „smrdokavra“. V kakem sorodstvu je pa ta ptica črni gardi, pové lahko g. Tinče. Končujem pa ta svoj spis s krepkimi besedami Vasega „škuljskega“ somišljenika: „Corpo di lostro karnistra!“ — Jedet, jedet, sir Davidov! Mialil sem, da si katoličan ali liberal, toda še nekaj več, „mokrat“ si postal! Bog se usmili Tvoje grešne duše! Kaj bo pa na zadnjo uro, ko bo donelo: ta! trara! in Petrovo te bo hajdi v pekel zapeljal!

— Ščuvanje v cerkvi. Iz Dolenjega Logatca se nam piše: Dne 13. t. m. je kaplan pri sv. maši ob 10. uri zjutraj razleco grozil vsem tistim, ki berejo časopise „Slovenski Narod“, „Rodoljuba“ in „Rudeči Prapor“ s tem, da ne bodo dobili odveze. Ker je večina prebivalstva precej trmasta, in si od nikogar ne pusti kratiti svoje prostosti v takih zadevah, so po večini sklenili, da bodo še nadalje brali gori ime-

novane časopise. Sklenili so, da k arboritetu kaplanu ne bodo hodili po odvezo, a za slučaj, če bi bili valed tega res pogubljeni, so napravili pogodbo s tukajšnjim obče poznanim voznikom stare korenine, da jih bode isti peljal v pekel, ker peš še niso voljni iti. Pri tej vožnji spremljal jih bode tukajšnji klerikalni vodja. Iz predstojedečega lahko tudi razvidite, kako se svet obrača. Nekdaj so nas duhovniki učili, da je Kristus ukazal svojim učencem, da naj gredo, če treba križem sveta izgubljene ovce iskat, samo da se pripeljejo nazaj k čredi, naš milostljivi pa menda svojim namestnikom ukazuje, da naj ne le opuste vsako iskanje izgubljenih ovac, in da naj še ono malo čredo ovac razprše, ki še nekoliko rada v Božji hram zabaja. Res vedno lepše napredujemo!

— iz loške okolice se nam piše: Danes sem dobil v roke tisti ud razcapanega „katoliškega“ časopisja, ki se mu pravi „Domoljub“. Ta sleparski list, glasilo kranjskih političnih rokovnjačv in tihotapcev, se v dopisu, katerega je najbrž pisala tolsta roka kakšnega maziljenega čuka v črnem perju, zaganja v vrle Žabničane. To je že ostudno, kar počenja ta „Lažiljub“. Poznam prav dobro vso loško okolico in potrditi moram, da tam, kjer ovete „katoliško“ svetoblištvo, se najslabši ljudje nahajajo. Vrli Žabničanje, ki so pravi slovenski možje, trdnega značaja in naprednega mišljenja, so trn v peti loškim in okoličanskim klerikalcem. Pogledite jih, ali imate kje v tistem delu najbolj klerikalnega kraja tako kmetijsko podružnico, kakor v Žabnici? Pokažite, v čem prekašate Žabničane, samo v jedni reči ste daleč nad njimi, to je — v neumnosti. Žabničanje se ne boje, če kak župnik ali kaplan kihne, kak prfarski klerikalec pa se kar v prah izpremeni, če ga kakšen kaplan obširnega telesa samo pogleda. Žabničanom pa kličem: „Ostanite napredni možje, ne pa farovške pomivalke.“ O tej priložnosti hočem še par vrst napisati v spomin našim naprednjakom. Veliko več bi lahko imeli somišljenikov, če bi bili malo bolj odločni. Posebno meščani loški bi lahko že enkrat začeli snemati tisti farovski jarem... Saj vsakdo vidi, da drugod klerikalizem nazačuje. Kako se Dunaj maje že klerikalcem! Tudi v našo okolico mora priti več odločnosti, pa ne se bati zamere kakšne podrečane terejalka!

Okoličan

— Za vero prvič, za kmeta drugič. Z Gorenjskega se nam piše: Mož prave slovenske korenine oprt ob grčavo palico stopa dne 18. decembra 1900 proti voliščen. Sreča ga znanec, ki je 12. decembra volil dr. Žilindro. „Kam greš?“ ga vpraša. „Volit“. „Jaz pa tako nikoli več ne kakor zadnjič, ko nisem vedel, da bom volil svojega sovratnika“. Prvi kmet: „Saj bi ne šel, pa pravijo, da so bile zadnjič volitve za vero, danes pa za kmeta“. „Nikar ne verjemi! Jaz sem zadnjič tudi tako verjel pa sem prebral „volilni katekizem“, iz katerega sem sprevidel, da se je šlo prvič za bero drugič pa še jedenkrat za bero, danes grem pa rajši gnoj vozit, kakor farovške volit“.

— Z Rake se nam piše: Že 15. decembra m. l. se je občinski tajnik pri takratni občinski seji s solzami očmi odpovedal službi občinskega tajništva in sicer zato ker je prišel v časopise, da je agitator za Pfeiferja. Istočasno nam je tako žalostno odpoved naznanil tudi naš župan. Seveda nista storila tega odkritosrčno, ker občinske volitve je bilo čas že 15. novembra m. l. razpisati ne pa šele sedaj in še sedaj se vse zadržuje; govori se, da poprej ne bode nič, dokler se nam še žena občinskega tajnika kot I. svetovalec raške občine ne odpove.

— Po volitvi v Celju. Piše se nam: Nabrali smo jih že 25 posili nemačurjev, kateri so volili, ne da bi sploh kaj davka plačevali. Stori bomo vse, da konstatiramo pravo razmerje glasov. Tudi Josek je volil. Za njim stal je, kakor skala — Rasch! Mi si svoje mislimo in bomo svoje storili. Celjski slovenski obrtniki pa so stali nemajajano kakor skala v naših vratih. Solze so igrale v očeh narodnjakov, videvšim, da je izgnila bojazen teh naših mož. Podpirajte jih celjski Slovenci! Vedita, da je delo za celjske trgovce in obrtnike tako narodno, sveto in častno, kakor delo za družbo sv. Cirila in Metoda. Prihodnost je le potem

naša, ako skupno s celjskimi trgovci in obrtniki tako neustrašeno delujemo za naš rod, kakor smo storili na dan volitve. Na znanili bomo pri priliki vse te naše slovenske stebre. Živeli narodni obrtniki in trgovci celjski! Le tako naprej! Prihodnost je naša, čast in korist Vaša, in dolžnost vseh slojev. — Vas neumorno podpirati, za Vas delovati povsod!

— **Štajerske duhovščine narodna zavednost** se je pokazala pri zadnjih volitvah. „Proti volji duhovščine se ne sme nič zgoditi“ — to ošabno načelo je veljalo za peto kurijo in za kmetске občine. V mariborski mestni skupini pa so duhovniki zlezli pod klop. Slehrni obrtnik se je pri tisti volitvi zavedel svoje narodne dolžnosti in je šel volit, ne glede na zamero in na gmotno škodo. Mariborski duhovniki pa so se poskrili v svoje brloge! Ostentativno so se odtegnili volitvi, tako da je dobil narodni kandidat dr. Pipuš v Mariboru samo 29 glasov, ko bi vendar samo mariborski duhovniki sami zmogli okoli 50 glasov.

— **Zanimiva izjava.** „Soča“ poroča: Naši napredni učitelji so morali za časa volitev mnogo prestati pred raznimi političnimi nunci, ki so jih denuncirali, obrekovali in zasramovali itd. na vse mogoče načine. „Primorski List“ sicer trdi, da duhovčina ni storila ničesar učiteljsvu. Ali kako grda laž je to, in kako je resnično, kar je pisala „Soča“, nam kaže nastopna izjava, katero je moral spustiti v svet po „Edinosti“ slavni Perinčič v Pliskovici. Eto je: Izjava. Podpisani sem dne 21. novembra 1900 v krčmi tukajšnjega učitelja 1. javno razžalil z besedami politični paglavac in 2. pri razpravi pred c. kr. sodnijo v Komnu dne 21. decembra z besedo: nesramni lažnjivec — kar tem potom obžalujem in prekličem. — Pliskovica, dne 12. jan. 1901. — Karol Perinčič. — Takih izjav, ako bi hoteli vsi gg. napredni učitelji prijemati nuncce za njihove peklenške jezike, bi bilo za par številik velikega lista! Vidite, tako delajo, pišejo v svojih listih pa čisto drugače!

— **Iz cerkve nas pode.** V „Edinosti“ smo te dni čitali jako zanimiv dopis, ki nam kaže nasprotstvo cerkvene oblasti pri slovenskem jeziku. Po tistem dopisu bo kmalu leto dni, kar je prosilo 3000 Slovencev „vzoritega“ kardinala Missio, naj v cerkvah v Gorici uvede slovensko bogoslužje, v kolikor je isto potrebno. Pred par meseci se je prošnja ponovila, a cerkveni oblasti se ni zdelo vredno, ozirati se na te tisoče vernikov. Zastonj so bile prošnje! Ostalo je vse pri starem. V goriških cerkvah je vse latinsko in laško. Samo jutraj je nekaj slovenskega. Če hoče slovenski katoličan slišati besedo božjo v svojem jeziku, mora ostati ob petih jutraj, zakaj slovenska beseda se v goriških cerkvah ne sme glasiti po dnevi! „Soča“ omenja z ozirom na ta vnebovpijoča pojasnila, da so v kardinalovi palači tistega gospoda, ki je prinesel rečeno prošnjo, imenovali hujškača, in potem dostavlja: Kardinalova politika ne dopušča Slovincem enakopravnosti v cerkvi, kakor je on nam ne priznava nikjer. Zato pa ima prav g. dopisnik v „Edinosti“, ki pravi, da poklicana cerkvena oblast naj ne zatiska več ušes, kajti žrjavica tli pod pepelom, sicer bi mogla doživeti prav neprijetnih iznenadenj. Ako pojde tako naprej, tudi ne bo kazalo drugače, nego posvetiti tej go-spodi, ki brije norce s Slovenci ter jih zapostavlja celo pri službi božji — z iznenađenji, in sicer zanje neprijetnimi. Kardinala čakajo še čudne reči na vročih goriških tleh*.

— **Za osuševanje kotlin v Loškem Potoku** je dovolilo c. kr. poljedelsko ministrstvo 50% prispevek na 2000 kron proračunjenih stroškov za napravo nadrobnege načrta. Potrebno preiskovanje rup se prične že letos, ter se napravi nadrobni načrt za definitivna osuševalna dela. Pri tej priliki se bode rešilo tudi vprašanje, kako bi se mogli prizadeji kraji preskrbeti z zdravim pitno in vžitno vodo. Prebivalstvo teh krajev bode gotovo z zadovoljstvom pozdravilo prvi resni korak, da se vstreže že dolgo gojeni želji in nujni potrebi.

— **Boj za slovensko šolo v Št. Jakobu v Rožu.** Po 13letni hudi borbi so Slovenci v Št. Jakobu končno izvojevali slovensko šolo. Ta šola je nasprotnikom hud trn v peti in ko bi mogli, bi jo bili že davno uničili. Zdaj so zopet začeli boj

zoper slovensko šolo. Po krivdi mlajše duhovščine so dosegli, da so koroški Slovenci izgubili jedinega slovenskega poslanca, zdaj bi pa radi ugonobili še jedino slovensko šolo. Začeli so v Št. Jakobu loviti podpise za petico, naj se napravi zopet nemška šola, in to kaže, da se začne iznova boj za slovensko šolo v Št. Jakobu v Rožu.

— **Slovensko gledališče.** Nocoj poje se Wagnerjeva velika opera „Tannhäuser“. V torek, 22. t. m. nprizori se po večletnem prestanku priljubljena opereta „Mamzelle Nitouche“ z gospo Polakovo v naslovni ulogi in z gostom gosp. Podgrajski-Urbančičem v ulogi organista Celestina. Današnja predstava opere „Tannhäuser“ se vrši kot „nepar.“ predstava, na to posebno opozarjamo najemnike lož in abonente na sedeže, da ne bo pomot.

— **„Glasbena Matica.“** Kakor je soditi po obsežnih pripravah, bode pavski večer, katerega priredi „Glasbena Matica“ svojim članom in prijateljem, zelo zanimiv. Pevski večer bode obsejal dva dela. V prvem bode proizvajala vojaška godba posamezne točke, med katerimi bodejo nastopili pevski zbori društveni: ženski in moški, ter mešani zbor. Tudi posamezne solo-točke se bodo proizvajale. Drugi del bode posvečen plesu. Odbor obeh pevskih zborov „Glasbene Matice“ je torej poskrbel, da bode imelo slavno občinstvo izreden muzikaličen užitek in zabaven večer.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** sta ob dohodkih za užigice zopet oddala gospoda Perdana 400 kron. Da bi tradicijam svojega čast. g. očeta tako zvesto sledila kakor do sedaj — želimo v vsej dolžni hvaležnosti njima in sebi.

— **„Veliki pustni korzo“** oživel se bode po dolgem premoru zopet. Prišel je že menda starejši generaciji nekoliko iz spomina, mlajša pa itak ne more vedeti, kaj je bil ta korzo. To ti je bila zmes pravega ljudskega humorja, nagajivosti in razposajenosti. Ta korzo pride torej zopet v veljavo. Zopet bodo ustajale pred nami tipične figure, te prave pravcate ljudske karnevalske slavnosti in vživali se bodemo nazaj v to nekdanjo imenitno korzno vrvenje v koje se je spuščalo vse, bodisi visocega ali nizkega stanu, bogat ali reven; vsak prav vsak privoščil si je ta sloveči korzo v polni meri. Žal, da je materialistični tok časa pogoltnil tudi to ljudsko poezijo, kakor že marsikaj drugega. Zato nas le veseli, da se ta korzo zopet uprizori, da ne utonemo popolnoma v materializmu.

— **„Pariška razstava“** pevskega društva „Ljubljane“ maskarada, vrši se kakor že naznanjeno v soboto, dne 2. februarja t. l. v sokolovi dvorani „Narodnega doma“ s sodelovanjem meščanske godbe. Ogromnih stroškov 1200 K se odbor društva ni strašil, samo da nudi občinstvu originalen pregled „pariške razstave“, ter s tem omogoči ne samo p. n. občinstvu iz mesta nego tudi z dežele, koje v Pariz po hiteti ni moglo, da si posnetek razstave ogleda v „Narodnem domu“. Lična, naslovu povsem odgovarjajoča vabila se prično razpošiljati s ponedeljkom prihodnjega tedna, ter prosijo društveni odbor tiste, ki bi vabila slučajno ne dobili, naj ga blagovolijo reklamovati.

— **Pomočniški zbor kovinske zadruge** v Ljubljani priredi 26. t. m. v steklenem salonu kazinske restavracije plesni venček.

— **Akademično tehn. društvo „Triglav“** v Gradcu vabi na proslavo svoje 25letnice ki se vrši v soboto, 2. svedčana t. l., v dvoranah „Narodnega doma“ v Mariboru. Spored: Banket ob 1. uri popoldan. — Koncert točno ob 8. uri zvečer. — Veliki ples. — Spored pri koncertu: 1. Titl: „Slovenska overtura“, svira orkester. 2. Fr. Korun: „Mi vestajamo“, poje moški zbor s spremljevanjem orkestra. 3. Dr. G. Krek: „Pod oknom“, bariton-samospev, poje gosp. dr. Bela Stuhec. 4. Ferjančič: „Oj sijaj, sijaj solnce“, poje moški zbor. 5. Fr. Korun: „Ob obalah Savinje“, svira orkester. 6. A. Foerster: „Njega ni“, čveterospev. 7. Risto Savin: „Zimska idila“, bariton-samospev, poje gosp. Bela Stuhec. 8. A. Nedved: „Popotnik“, poje moški zbor. 9. Mendelsohn: „Nočni sen“, svira orkester. Svira „Celjska narodna godba“ pod vodstvom gosp. Fran Koruna. Kuvert pri ban-

ketu za osebo 3 K. Vstopnina h koncertu in plesu za osebo 2 K, za rodbino treh oseb 5 K. Čisti dohodek je namenjen „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu“ in se z ozirom na plemeniti namen preplačila hvaležno sprejemajo. — „Društvo Triglav“ še jedenkrat opozarja vse cenjene goste in slavnostna društva, da gotovo vsaj do 22. t. m. javijo odboru, ali se mislijo banketa udeležiti.

— **Slovensko izobraževalno in zabavno društvo „Naprej“** v Gradcu imelo bode svoj letošnji redni občni zbor v prostorih restavracije „Stadt Triest“ (Jakomini-platz) z naslednjim vsporedom: 1. Poročilo odbora 2. Poročilo nadzornikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Občnemu zboru sledi prosta zabava. Gostje dobro došli! — Kdaj bo ta občni zbor, tega nam društvo ni sporočilo.

— **Na drsališču pod Tivolijem** bo jutri svirala vojaška godba. Začetek ob treh popoldne.

— **Brzovlak** je povozil danes zjutraj na progi pri skladišču na južnem kolodvoru 70 let starega nočnega čuvaja Jerneja Gerčarja. Zdrobilo mu je glavo in je bil takoj mrtav. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu. Ponesrečenec je zapustil ženo in tri že odrasle otroke.

— **Bogato nevesto** je obljubila prikanjena ljubljanska goljufica E. Š. nekemu tukajšnjemu mesarju in mu izvalila za to 140 kron.

— **Razpisana so notarska mesta** v Ložu, Trzinu in Kranjski gori; prosilci imajo vložiti svoje prošnje pri c. kr. notarski zborniki v Ljubljani do 24. t. m.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 0. do 12. januarja kaže, da je bilo novorojencev 14 (= 22 43 ‰), umrlih 26 (= 42 64 ‰), mej njimi jih je umrlo za škardlatico 2, za jetiko 4, vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 18. Mej njimi je bilo tujev 8 (= 30 7 ‰), iz zavodov 14 (= 53 8 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so obbolele, in sicer za škardlatico 6 za vratico 3 osebe.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 11. do 18. januarja je dela iskalo 10 moških delavcev in 39 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 5 moškim delavcem in 36 ženskim delavkam. Stanovanja: 1 ponudba stanovanja, 2 najemnika stanovanj; 1 stanovanje je bilo sprejeto. Od 1. do 18. januarja je došlo 171 prošenj za delo in 128 deloponudeb, 244 delavcem je bilo 150 odprtih mest nakazanih, in v 93 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 postiljon, 5 konjskih hlapcev, 1 trgovska prodajalka, 4 natakarice, 2 sobarici, 2 fidi kuharici, 3 navadne kuharice, 6 deklic za vsako delo, 6 deklic k otrokom, 5 deklic za kmetška dela, 1 postreškinja. Dela iščejo 1 trgovski pomočnik, 1 oskrbnik, 1 risar, 2 pisarja, razni delavci, ter raznovrstni trgovski, gostilniški in hišni posli. Iščejo se stanovanja z 2, 3 in 4 sobami, oddati je 1 mesečna soba in 2 prodajalni.

* **Papeževa pesem.** Lev XIII. je spesnil po vzorcu Horačevega „Carmen saeculare“ ob koncu XIX. veka pesem, v kateri pa se izraža zlasti ogorčeno, da Vatikan ni svoboden. Papež z uspehi XIX. veka ni zadovoljen ter prosi nebo, da bi zavladovala na zemlji mir in sloga.

* **Nova Rafaelova slika.** Abbé Tenand iz Landesa pri Saint Jean-d'Angelyju je našel novo sliko Rafaela. In sicer portret kontese Elizabete Paleotti Ventivoglio. Na sliki je podpis: Raphael Urbino Sanzio.

* **Janez Faber umrl.** Šef znane tovarne za svinčnike je v Norimbergu umrl. Začel je z malimi sredstvi, a umrl kot milijonar, baron in dedni poslanec bavarski in častni meščan nešteti nemških mest. Njegovi svinčniki so slavni po vsem svetu.

* **500.000 kron za eno samo sliko** je plačal Američanec Whitney te dni v Parizu trgovcu s slikami Schausu. Slika je bila portret William de Villiersa-Grandisona. Portret pa je naslikal Van Dyck.

* **Ubogi Viljem I.** Nemški cesar ima navado, da govori pri vsaki najnižnejši priliki. Ker govori ali nepripravljen ali pa ker ima tako slab spomin, da si spisanega govora ne more zapomniti, uidejo mu večkrat najslabše pogreške ter napravlja

zmešnjave in razburjenja, da jih potem oficijozni listi le težko popravijo. Nemška vlada je menda končno izprevidela, da je najboljša, ako ne posluša govornika Viljema nihče izmed žurnalistov. Ti namreč objavljajo cesarske govore tako kakor jih je res govoril, torej dobesedno. 17. t. m. je bilo v Zeughausu v Berlinu zopet pričakovati velikega govora Viljema II. Zategadelj so morali vsi žurnalisti in vsi nezanesljivi ljudje zapustiti dotični prostor. Nemška vlada bo odalej sama objavljala cesarske govore, seveda v taki obliki, v kakoršni so njej in javnosti prav, ne pa v taki, v kakoršni jih je Viljem resnično izustil. Ubogi Viljem!

* **Častni meč** so hoteli izročiti meščani Portsmoutha lordu Robertu v znak priznanja njegovih zaslug, pridobljenih na južnoafriškanskem bojišču. Roberts pa je meč za sedaj odklonil, češ da je tako slavlje v tem času, ko se vrši še vojna, neumestno. Roberts je vendarle poštenjak, ki prizna istino.

* **Smrtonosno kroglo,** s katero je bil ustreljen italijanski kralj Humbert, je dobila kraljica Margerita za spomin in kot najžalostnejšo dragocenost.

* **Dolgo spanje.** Sletni sin trgovca Koppela v Tarnopolu je pred 16 dnevi zaspal in spi tako trdno, da ga ne morejo več zbuditi. Srce mu bije normalno. Hranijo ga umetnim potom.

* **Kuga v Indiji.** V pokrajini Misore v Indiji divja strašna kuga. Ljudje se ne upajo več prebivati skupno, zato so mesta malone prazna. Meščani žive v šotorih in po kočah zunaj mest, kjer se potikajo le berači. Kuga se je pojavila tudi v Evropi, in sicer v Carigradu. Umrli je neki Turek.

* **Cela družina umorjena na ulici.** Iz Frankobroda poročajo: V Solunu se je odigrala strašna drama. V Jaffi stanujoči grški trgovec Chariton Panagotis je prišel z ženo in otrokom domov, v Solun. Ko so šli zvečer po neki ozki ulici, je planila na trgovca petorica oboroženih mož ter zahtevala denarja. Panagotis je dal takoj vse, kar je imel seboj, vendar pa so roparji umorili njega, ženo in otroka ter razsekali trupla, da bi jih nihče ne izpoznal. Malo trenutkov pozneje je šla skozi tisto ulico patrolja ter našla mrtvece še gorke. Še isto noč so našli morilce in našli na dvorišču poleg njihovega brloga še 9 umorjencev.

Telefonska in brzovajna poročila.

Dunaj 19. januarja. Pri odločbi upravnega sodišča glede ljubljanskih mestnih volitev šlo se je edino, le za to, ali mora biti skrutinij javni ali ne. Sodišče je izreklo, da spada skrutinij k volilnemu činu, in da mora biti javen. Samo radi tega so se volitve razveljavile.

Opomba uredništva: Kar se v Ljubljani voli v mestni svet, se je zmiraj tajno skrutiniralo. Ta navada je obstajala več nego trideset let, in nikdo se ni spodtikal nad njo. O kaki slepariji ne more biti govora! Sleparji so tisti, ki hočejo razsodbo upravnega sodišča zlorabljati v politične svoje namene. Pa si zaman prste ližejo ti črno obrobjeni pošteniaki!

Dunaj 19. januarja. Cesar je grofu Janu Harrachu podelil veliki križec Leopoldovega reda.

Beligrad 19. januarja. Zaradi umora peth oseb zaprti ropar Marić je ubil jetničarja, njegovo ženo, troje njegovih otrok in dekle ter potem pobegnul.

Petrograd 19. januarja. Car je daroval na pravoslavno novo leto za 2000 revnih kitajskih otrok obkeko.

London 19. januarja. Kraljica Viktorija je skrajno slaba. Duševno je popolnoma onemogla in ni zanjo več rešitve. Vlada je že poskrbela, da prevzame regentstvo kraljevska opravila.

London 19. januarja. Botha je zbral 6- do 8000 mož mej Pretorijo in Macharsdorpom. Dewett je šel čez reko Val in se pripravlja, da prodere v Natal.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Učenec

ne manj kot 14 let star, čvrst, poštenih starišev, vsprejme se po dogovoru v pouk v trgovino mešanega blaga.

Jakob Petrovič v Trebnjem
(142-2) Dolenjsko.

Visokopritlečna hiša

oddana v najem trem zasebnim strankam, z vrtom in zemljiščem 3070 □ sežnjev, na najbolj udobnejšem prostoru v sredini glavnega trga v Sevnici, trgu z železniško postajo na Spodnjem Stajerskem, posebno pripravna za javna podjetja, neobremenjena, se takoj proda za 3500 gld.

Povpraša naj se naravnost pri lastniku Juriju Drame, o. kr. finančne straže komisarju v Iztokany-ju, kolodvor, v Bukovini. (145-2)

Lekarna Piccoli pri angelu.
Malinčev sirup
Lekarnarja Piccoli
v Ljubljani
se prireja kar najskrbnejše iz dišečih gorskih malinovitih jagod v srebrnem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malinovitim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in bakterije.
Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 130. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuni z K 110, 100 kilogr. = 100 kron. (1368-21)
Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogerski monarhiji proti povzetju z K 530.

Prodajalna

na najlepšem prostoru z veliko zalogo vsakovrstnega perila in storjenih oblek kakor tudi drobnine se pod ugodnimi pogoji takoj odda.

Več se poizve pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«. (111-3)

V najem dam takoj

pod ugodnimi pogoji svoje za poljubni obrt pripravno

posestvo

v Slomšekovih ulicah št. 17 v Ljubljani

obstoječe iz dveh stanovanj, dveh delavnic, majhnega hleva in prostornega dvorišča.

Vinko Čamernik
kamuosek.
(89-3)

Za kašel in katar so Kaiserjevi prsní bonboni.

uspešno sredstvo, 2650 notarsko ovčkar se pripozna z rovljenimi spricavali.

Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlju, hripavosti, kataru in zasliženju.

Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaldu pl. Trnkóczyju in v dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani.

S čim naj se krmijo psi?

Lepe, zdrave in krepke pse se zredi samo, ako se jim daje

Fattinger-jeve patentne kolače iz mesnih vlaken za krmo. — Priporočajo jih vsi živinozdravniki in kinologi. — Odlikovani so z mnogimi zlatimi kolajnam. — Prospekte (tudi o drugih Fattingerjevih krmilih za pse, kurčino, tiče i. t. d.) daje brezplačno

Fattinger & Co., Dunaj

IV., Wiedener Hauptstrasse Nro. 3.

Na prodaj ima v Ljubljani Peter Lassnik. (1901-10)

Lepa nova hiša

z veliko kletjo

prilagodna osebito za vlnsko trgovino, ker je v hiši uže gostilna, se iz proste roke pod ugodnimi pogoji (99-3)

proda.

Resni kupci naj se obrnejo do lastnika

Matija Dolničarja

v Trbovljah na Vodl.

Oklio.

Iz preste roke prodajo se

travniki ob Čarnovem grabnu in stavbišča s travniki ob Dolenjski cesti poleg Ocvirkovega posestva.

Prodajo se skupaj ali v posamnih delih po dogovoru in ugodnih pogojih.

Kdor želi kaj kupiti, naj se zgleda v pisarni g. Ivana Plantana, o. kr. notarja v Ljubljani, Rimska cesta št. 7. (113-2)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (2693-3)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24-3)

Fernolendt crème za naravno usnje.

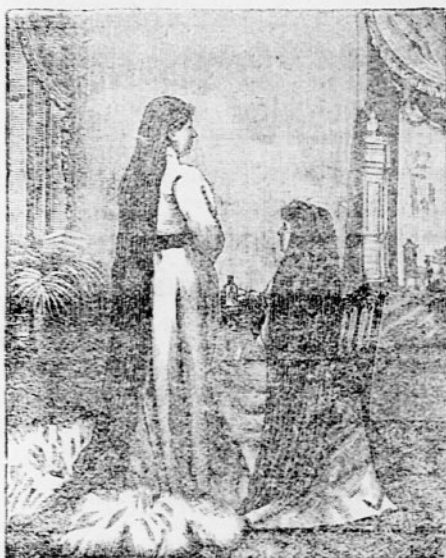
Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Založena 1847. Založena 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-17)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

✱ Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. ✱

Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petrič-u in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranji.

A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.
Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcalov, šip itd. itd. po najnižjih cenah. 3

Pristen okusen jetrni tran à 70 h. — à 1 K.
Jelkino Francovo žganje à 1 K 20 h.
Pulcherin-Crème dela kožo lepo, čisto, gladko in fino; à 1 K, stekleničica za poskus à 20 h.
Se dobi na prodaj ali naroči po pošti v lekarni „pri orlu“ v Ljubljani.
Lekarnar in kemik.
Mr. Ph. Mardetschlaeger
Pozor na lekarniško firmo!

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih klobukov in čepic perila, kravati itd. po najnižjih cenah. 3

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opakarska cesta št. 16.
Šivalni stroji po najnižjih cenah. Blekile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. Vnanja naročila se točno izvršé.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (2497-7)

Vsak dan sveži pustni krofi

pri

Rudolfu Kirbisch-u

slasčičarju na Kongresnem trgu.

Istotam tudi

fina desertna ter namizna vina, likerji, konjak, kompoti, marmelade, čajno pecivo, cakes, suhor itd. itd. (74-3)

„Fremdenblatt“, „Laibacher Zeitung“ in „Östdeutsche Rundschau“ se od dajo v druge roke.

CHOCOLAT SUCHARD

Svetovna razstava 1900

GRAND PRIX

Najvišje odlikovanje.

Pod Trnovo št. 2.

3 Veliko zalogo

klobukov

priloga
J. Soklič.

Najnižje cene.

Dragotin Košak
* zlatar *

3 Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Velika zaloga poročnih prstanov lasnega izdelka.

Popravlja in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrše.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in naznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovila naj se vzorec vposlati.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode**

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvršne slamoreznice in mlitnice, katere se dobivajo v njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

3 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reliova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč**

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahljami. Popravljanja hitro in po cen. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Vabilo

k

domači plesni veselici

katera bode

v soboto, dne 19. januarja t. l.

v gostilnici pri Vospornig-u

v Gospodskih ulicah šte. 3.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilni udeležbi vabiva častite goste in poznate najljubše

Jakob in Marija Vospornig.

Posestvo na prodaj.

Na prodaj je iz proste roke novo zi dana hiša št. 67 na Polzeli pri Braslovčah v Savinjski dolini. Pri hiši je hlev za kravo in svinjak, šupa za krmo in drva in njiva. Hiša stoji na lepem prostoru in je jako pripravna za kakega g. penzionista, in je tudi lep in pripraven kraj za zidanje kake vile.

Več se izve pri lastniku hiše št. 67, pošta Polzela pri Celji, Stajersko.

Uradno dovoljena (155)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. — Potnina tukaj. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

VABILO

k

plesni veselici

katero priredi

Ivan Godec, gostilničar na Žabjeku št. 3

v nedeljo, dne 20. januarja 1901.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Vstopnina prosta. Gledba na lok.

Za dobre pijače in jedila kakor točno postrežbo je najbolje skrbjeno.

K obilnemu obisku uljudno vabi

Ivan Godec.

Ugoden nakup.

Lepa, na novo zidana, enonadstropna hiša na deželi v bližini mesta Ljubljane, v jako veliki župniji, s trgovino z mešanim blagom ter krmo se radi posebnih vzrokov s skladiščem blaga vred za nizko ceno **30.000 K prodaja**. — Skupi se vsak dan od 80—120 K.

Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanja pospešujočega in mlo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem toku.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga: ekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice. Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-schlager, J. Mayr. (1742-11)

Kwizdov

restitucijski fluid.

Kwizda Restitutionsfluid

C. in kr. priv. voda za umivanje konj.

Cena steklenice K 2-30.

Že 40 let se rabi v dvornih konjarnicah, v večjih vojaških in civilnih hlevih za ojačanje pred in za okrepčanje po velikih naporih, pri zvinjenjih, okorelosti kit i. t. d., vsposoblja konja za izredna dela v trainingu. Prieten samo z gorenjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske. — Glavna zaloga:

Franc Iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj

okrožni lekarnar v KORNEUBURGU pri Dunaju. I. (1363-9)

Išče se

poslovedja za tiskarno.

Zahteva se strokovna usposobljenost, znanje hrvatskega, odnosno slovenskega, nemškega in ako mogoče tudi italijanskega jezika. Plača po dogovoru. (77-2)

Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznano izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 1-40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. (498-8)

Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu

v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (2692) vami ceniki zastoj.

Karol Meglič

Franja Meglič vdovlj. Tomec

poročena. (161)

Št. Vid nad Ljubljano, dne 19. januarja 1901.

Naznanilo in priporočilo.

Uljudno naznanjam sl. p. n. občinstvu, da sem prevzel z današnjim dnem

trgovino z moko

tukaj na Dolenjski cesti št. 4, (pri Ribču)

koja je do sedaj obstala pod trdko Josipina Lavrenčič. To trgovino bodem vodil od sedaj naprej združeno s špecerijaskim blagom.

Prosim sl. p. n. občinstvo, zlasti ono iz Dolenjske in Iške strani, da mi ohrani dosedanje zaupanje, obljubjujoč, da bodem vse svoje moči posvetil v to, da se bodem solidno in ceno postrežbo tega zaupanja vrednega izkazal.

Makso Lavrenčič

trgovec na Dolenjski cesti št. 4, (pri „Ribču“).

Gg. ženini in neveste!

Priporočam svojo največjo in najbogatejšo, občeznano veliko izbero vsakovrstne zlatenine in srebrnine v secesiji, posebno

lepe poročne prstane

prave švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck) in najboljše šivalne stroje vse to po najnižjih cenah in z jamstvom.

Vabim na obilni obisk in ogled z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, Mestni trg šte. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Slavnemu p. n. občinstvu

uljudno naznanjam, da sem prevzel v najem

Röger-jevo restavracijo

na Ambroževem trgu.

Točil bodem pristna dolenjska vina (osobito izborni cviček), štajerska, istrska in goriška vina, kakor tudi izborna Reininghausovo marčno pivo po zmerni ceni, ter bodem tudi skrbel, da bodo ob vsakem dnevnem času mrzla in gorka jedila na razpolago

Za obilen obisk se priporočam

Ivan Hrovat

gostilničar.